

Streszczenie obywatelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	<p>Główne cele</p> <p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>W Programie realizowane będą także działania, które mają na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji pandemii COVID-19.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 13 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 6 395 przedsiębiorstw (4 695 finansowo a 1 700 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 764 budynków • Uzyskanie 472,06 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 75 podmiotów leczniczych • Wsparcie 38 930 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 7 319 osób pozostających bez pracy • Wsparcie 21 260 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem
----------------------	---

	<p>społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 1 264 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 233,69 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 245 km sieci wodociągowej • Wybudowanie 74 599 jednostek wytwarzania energii z OZE • Uczestnictwo 16 899 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy • Objęcie 5 974 dzieci zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 134 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków 68,75% powierzchni województwa • Wsparcie 130 obiektów zasobów kultury oraz 45 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 115 927 osób • Objęcie wsparciem 17 393 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	<p>Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4 20-029 Lublin marszalek@lubelskie.pl, drpo@lubelskie.pl</p>

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
<i>Wskaźnik</i>	<i>Rok</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Wartość</i>
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. Osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu 12 lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). W dniu 21 października 2021 r. Komisja Europejska zatwierdziła zmiany w programie. Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. 2 230 mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603 mln EUR, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Skuteczny system ratownictwa i służb ratowniczych
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogowa w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejowa w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym głównie osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno-sprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach) oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótko-terminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie
	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MMŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego

zmian		kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.
	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 2. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej

2.2 Osie Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg osi priorytetowych						
Nr	Osie Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne + prywatne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	59 077 647	10 425 468	69 503 115	2,65
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	76 235 551	13 453 333	89 688 884	3,42

3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3b, 3c	283 016 552	49 944 098	332 960 650	12,68
4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	232 254 320	40 986 058	273 240 378	10,41
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4/4b,4c, 4e	270 031 181	47 652 562	317 683 743	12,10
6.	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5/5b 6/6a,6b	98 364 102	17 358 371	115 722 473	4,41
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	73 020 103	12 885 901	85 906 004	3,27
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	269 907 340	47 630 708	317 538 048	12,10
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	237 245 349	41 866 827	279 112 176	10,64
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	42 128 705	7 434 478	49 563 183	1,89
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	151 328 220	26 704 980	178 033 200	6,78
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	112 431 410	19 840 838	132 272 248	5,04
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	241 493 610	42 616 520	284 110 130	10,83
14.	Pomoc techniczna	Nd.	84 424 084	14 898 368	99 322 452	3,78
	Całkowita wysokość środków na Program		2 230 958 174	393 698 510	2 624 656 684	100%

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych					
CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	59 077 647	2,65			59 077 647
2	76 235 551	3,42			76 235 551
3	283 016 552	12,68			283 016 552
4	502 285 501	22,51			502 285 501
5	4 427 784	0,20			4 427 784
6	166 956 421	7,49			166 956 421
7	269 907 340	12,10			269 907 340
8			279 374 054	12,53	279 374 054
9	217 716 318	9,76	151 328 220	6,78	369 044 538
10	23 777 292	1,07	112 431 410	5,04	136 208 702
PT			84 424 084	3,78	84 424 084
Suma	1 603 400 406	71,87	627 557 768	28,13	2 230 958 174

2.2 Koncentracja tematyczna

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

a) na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie minimum 55 % środków EFRR na Program,

- b) na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie minimum 30% środków EFRR na Program,
- c) na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – minimum 25% środków EFS na Program,
- d) minimum 70% środków EFS w Programie będzie przeznaczony na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.3 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) 1303/2013 na podstawie wyników przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych oceny ex ante instrumentów finansowych:

- w osiach 1, 4, 5 i 13 - nie potwierdzono zasadności zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o niestosowaniu instrumentów finansowych. Nie wyklucza się jednakże możliwości zastosowania instrumentów finansowych lub pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.
- w osi 3 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o zastosowaniu wejść kapitałowych oraz udzielaniu wsparcia w formie pożyczek (w zależności od zapotrzebowania). W tym obszarze zastosowana zostanie również pomoc zwrotna ze względu na wykazanie zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
- W osi 9 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o udzielaniu wsparcia w formie pożyczek.

2.4 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się

m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w ramach tego instrumentu.

2.5 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

482 378 550,20 EUR tj. 21,62% alokacji na Program.

2.6 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.